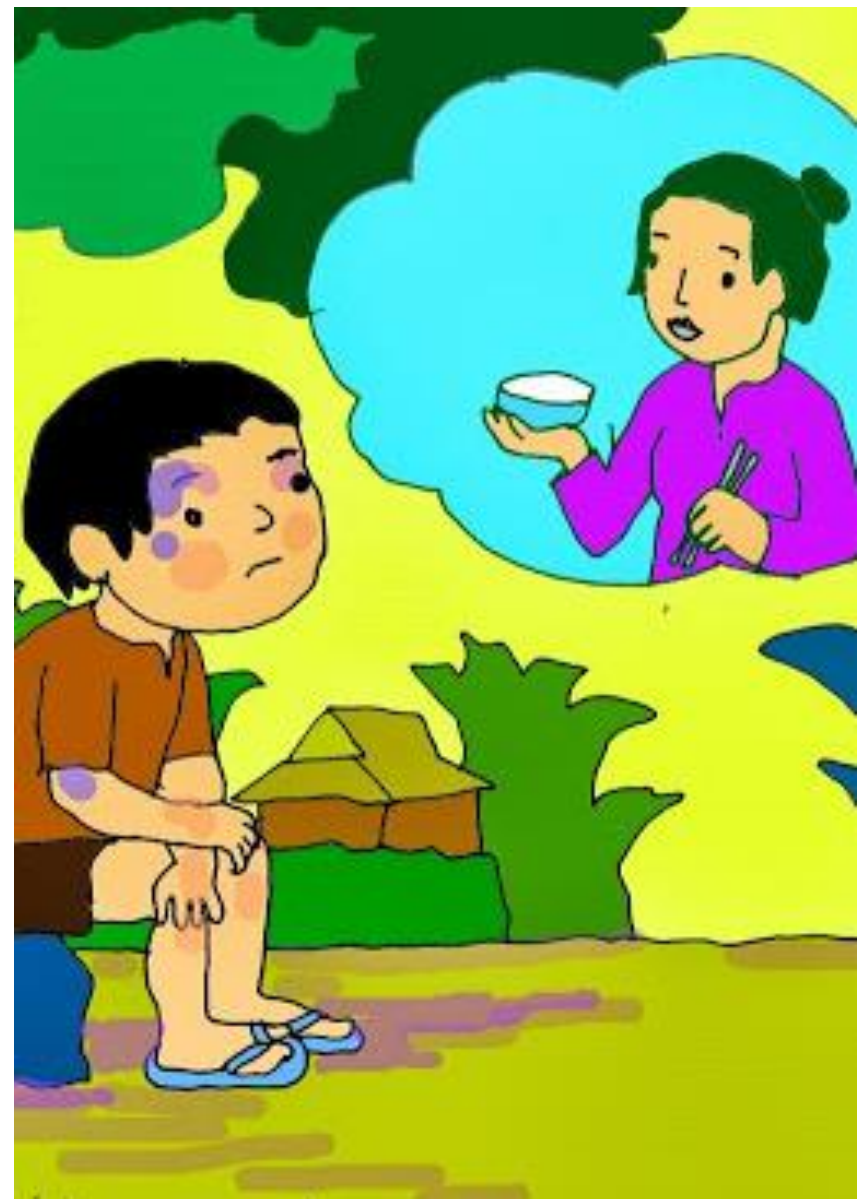
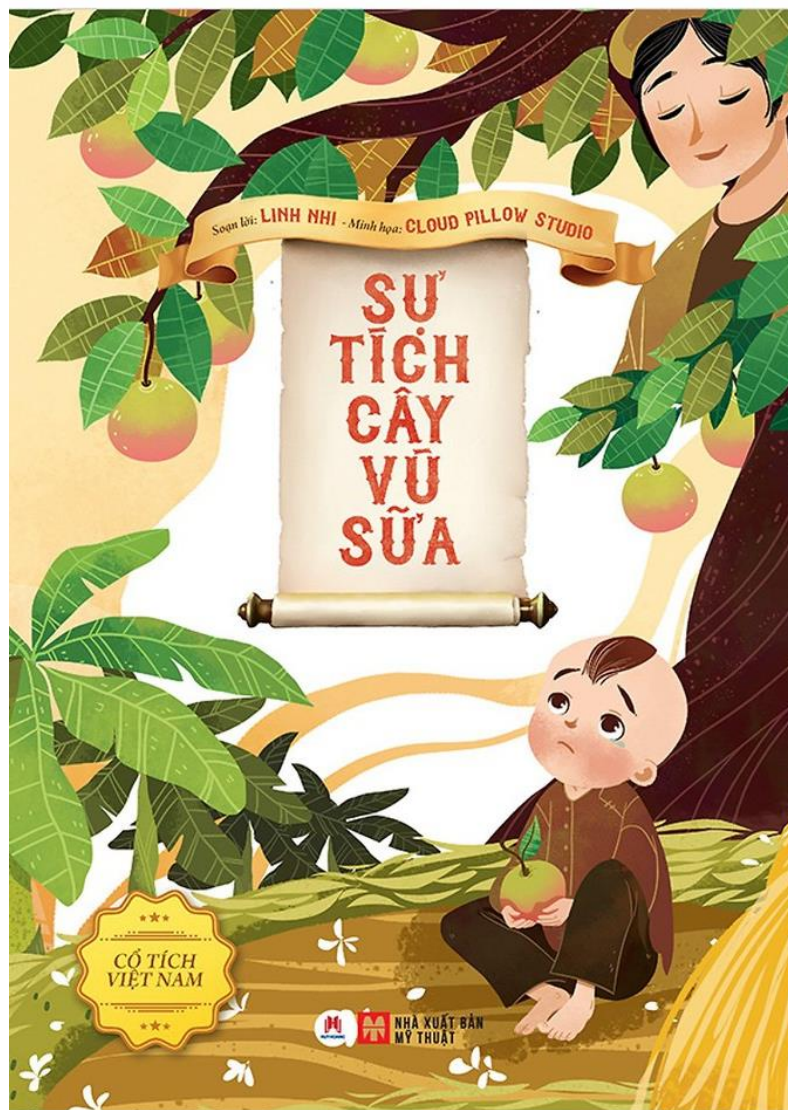

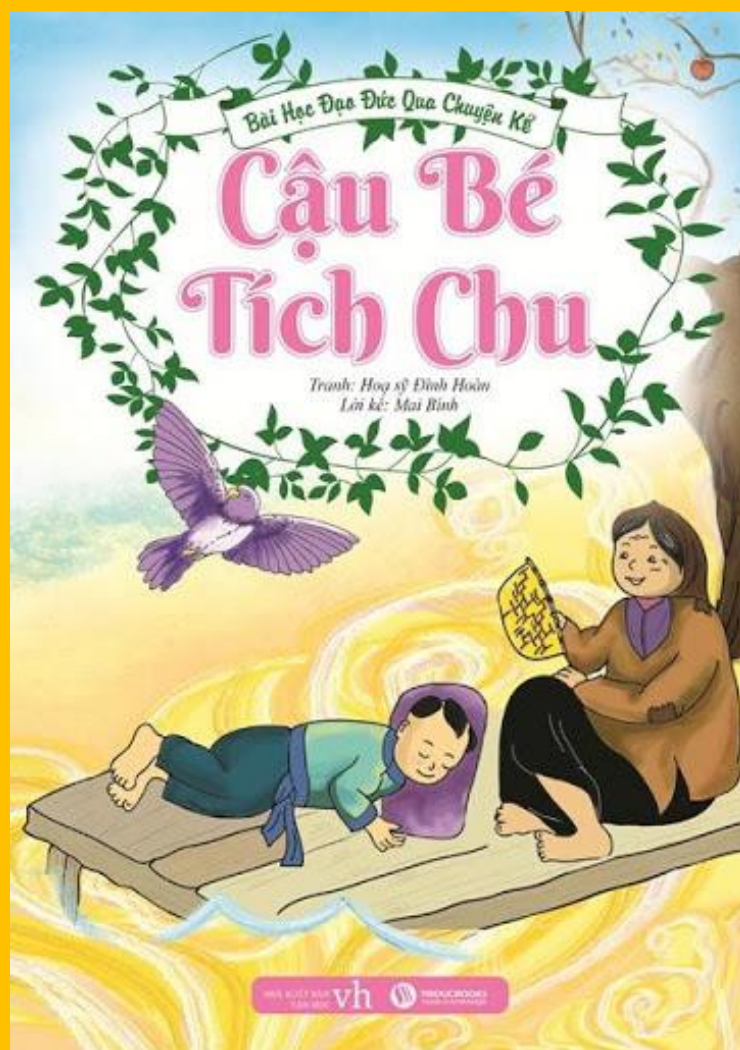
KHỞI ĐỘNG

Hãy chia sẻ với bạn về
lỗi lầm mà em từng gây
ra cho người khác

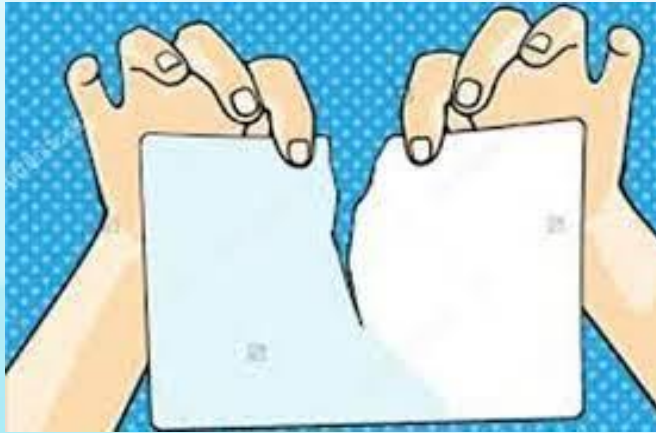

HOẠT ĐỘNG NHÓM

✓ Chuẩn bị các đồ dùng học tập: hộp màu, giấy, kéo, keo, băng keo,...

✓ Lấy ra hai tờ giấy giống nhau và xé một tờ giấy làm đôi

✓ Sử dụng các đồ dùng để nối tờ giấy đã xé lại

✓ Nhận xét về hai tờ giấy đó.

Bài học đường đời đầu tiên

(Trích “Dế Mèn phiêu lưu kí”)

- Tô Hoài -

I. Khám phá chung

TRUYỆN: TÔ HOÀI - TRANH: TRƯƠNG QUẢ

DẾ MÈN PHIÊN LƯU KÝ

1. Đọc – chú thích

Ô C H Û B Í M Â T

1

2

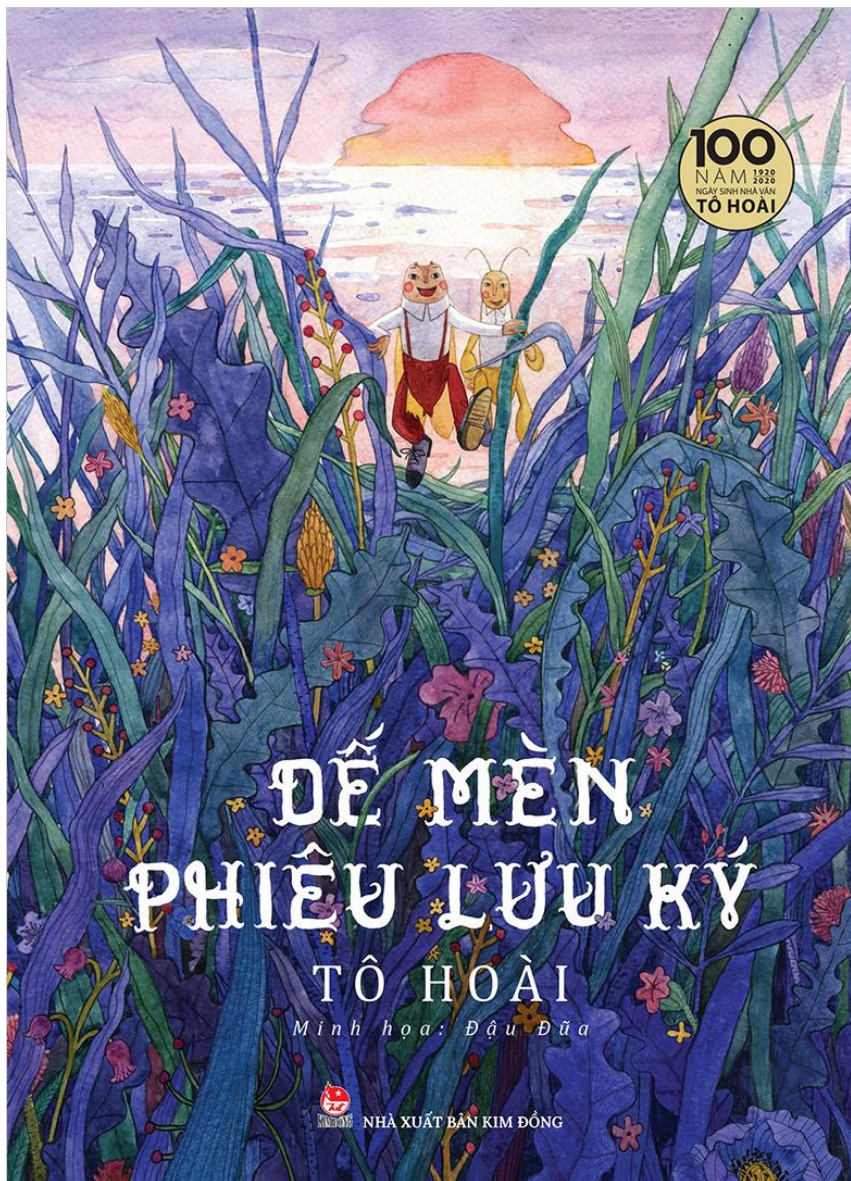
3

4

5

6

2. Tác giả

BÁO CÁO DỰ ÁN

Nhà văn

TÔ HOÀI

Cây đại thụ văn chương,
một đời cần cù đi và viết

Tên thật: **Nguyễn Sen**
Quê quán: Hà Nội

Ngày sinh: 27/9/1920
Ngày mất: 6/7/2014

Tô Hoài là một trong những cây bút tiêu biểu của nền văn xuôi Việt Nam hiện đại. Hơn 70 năm lao động nghệ thuật, ông đã viết hơn 150 đầu sách với nhiều thể loại, trong đó có nhiều tác phẩm được dịch ra tiếng nước ngoài.

- Một trong những tác gia lớn, thuộc thế hệ vàng của văn chương Việt Nam hiện đại những năm 1930-1945
- Viết nhiều thể loại: Truyện ngắn, truyện dài kỳ, bút ký, ký sự, tiểu thuyết, hồi ký, kịch bản phim, tiểu luận kinh nghiệm sáng tác... và thể loại nào cũng đạt được những thành công đặc sắc
- Lối viết thông minh, hóm hỉnh, tinh tế. Sử dụng ngôn ngữ đặc sắc, giàu hình ảnh, âm thanh, cảm xúc
- Sở trường viết truyện về loài vật với các nhân vật được nhân cách hóa khéo léo, hấp dẫn, được thiếu nhi Việt Nam và thế giới yêu thích

- Được tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học - nghệ thuật đợt I (1996) cho các tác phẩm

✍ Núi cứu quốc
✍ Mười năm
✍ Xuống làng

✍ Vỡ tỉnh
✍ Tào lương
✍ Họ Giàng ở Phìn Sa

✍ Tuổi trẻ Hoàng Văn Thụ
✍ Xóm giếng
✍ Nhà nghèo

Nguồn: Hội Nhà văn Việt Nam

<https://infographics.vn>

© TTXVN

Biết nước mở và hành tạc, là hiện
của 'tôi' chắc chắn là loạn chung thủy
với thế hệ trước, thế của 'bạn'.

Tô Hoài

Tiểu sử - sự nghiệp
nhà văn
TÔ HOÀI

Phiên bản comic do họa sĩ Tạ Huy Long chuyển thể

2. Tác giả

- Tô Hoài (1920 – 2014)
- Tên thật: Nguyễn Sen
- Quê: Hà Nội
- Ông viết văn từ trước cách mạng tháng 8.
- Ông là nhà văn có vốn sống rất phong phú, năng lực quan sát và miêu tả tinh tế, lối văn giàu hình ảnh, nhịp điệu, ngôn ngữ chân thực, gần gũi với đời sống.
- Có nhiều tác phẩm viết cho thiếu nhi.
- Các tác phẩm chính: “Võ sĩ Bọ Ngựa”, “Dê và Lợn”, “Đôi ri đá”, “Đảo hoang”...

3. Tác phẩm

a. Vị trí

- Vị trí: Trích chương I của “Dế Mèn phiêu lưu kí”
- Dế Mèn phiêu lưu kí là tác phẩm nổi tiếng nhất của Tô Hoài, được dịch ra 40 thứ tiếng.

b. Hoàn cảnh sáng tác/xuất xứ

- Năm sáng tác: 1941
- Hệ thống nhân vật là loài vật (nhân vật chính: Dế Mèn).

3. Tác phẩm

c. Thể loại

- Thể loại: Truyện đồng thoại

d. Bố cục

- Bố cục: Chia làm 2 phần

+ P1: Từ đầu ...sắp đứng đầu thiên hạ rồi.

→ Bức chân dung tự họa của Dế Mèn.

+ P2: còn lại:

→ Bài học đường đời đầu tiên.

e. Phương thức biểu đạt chính

- Tự sự.

II. KHÁM PHÁ CHI TIẾT

1

Người kể chuyện và ngôi kể

Câu chuyện được kể
bằng lời của nhân vật
nào? Kể theo ngôi thứ
mấy?

Người kể
chuyện: Dế Mèn

Ngôi kể: ngôi
thứ nhất

2

*Ngọại hình, hành động,
tính cách của Đế Mèn*

PHIẾU HỌC TẬP
Văn bản Bài học đường đời đầu tiên

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

Nhiệm vụ: Đọc phần (1) văn bản *Bài học đường đời đầu tiên* (từ đầu đến có thể sắp đứng đầu thiên hạ rồi) và thực hiện các yêu cầu sau:

1. Hoàn thành sơ đồ sau bằng cách điền từ, cụm từ phù hợp vào chỗ trống:

Dế Mèn tự miêu tả hình thức của mình – càng: – vuốt: – cánh: – răng:	Hành động của Dế Mèn
Dế Mèn tự đánh giá về bản thân 	Quan hệ của Dế Mèn với bà con trong xóm

Chàng dế thanh niên cường tráng

2. Từ sơ đồ trên, em hãy nhận xét về đặc điểm của nhân vật Dế Mèn:

.....

.....

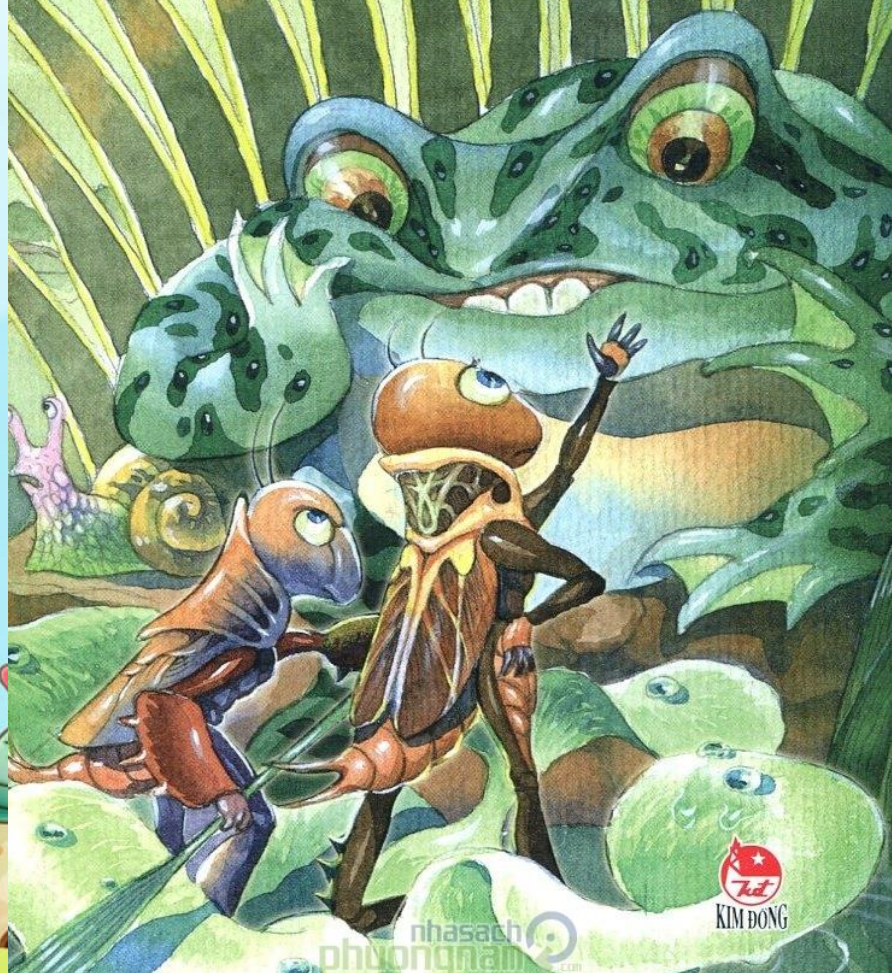
.....

Tô Hoài

Dế Mèn

PHIÊU LƯU KÝ

Dế Mèn tự miêu tả hình thức của mình:

- càng: **mắm bóng**
- vuốt: **nhọn hoắt**
- cánh: **dài, kín tận đuôi**
- răng: **đen nhánh**
- râu: **dài, uốn cong**

Hành động của Dế Mèn:

- **Co căng, đập phanh phách**
- **Vũ lên phành phạch giòn giã**
- **Nhai ngoàm ngoạp...**
- **Vuốt râu trịnh trọng, khoan thai...**
- **Đi đứng oai vệ**

**Chàng dế
thanh
niên
cường
tráng**

Dế Mèn tự đánh giá về bản thân:

- **Tự tin, biết chăm sóc bản thân, ăn uống điều độ.**
- **Tài giỏi, ghê gớm, có thể đứng đầu trong thiên hạ.**

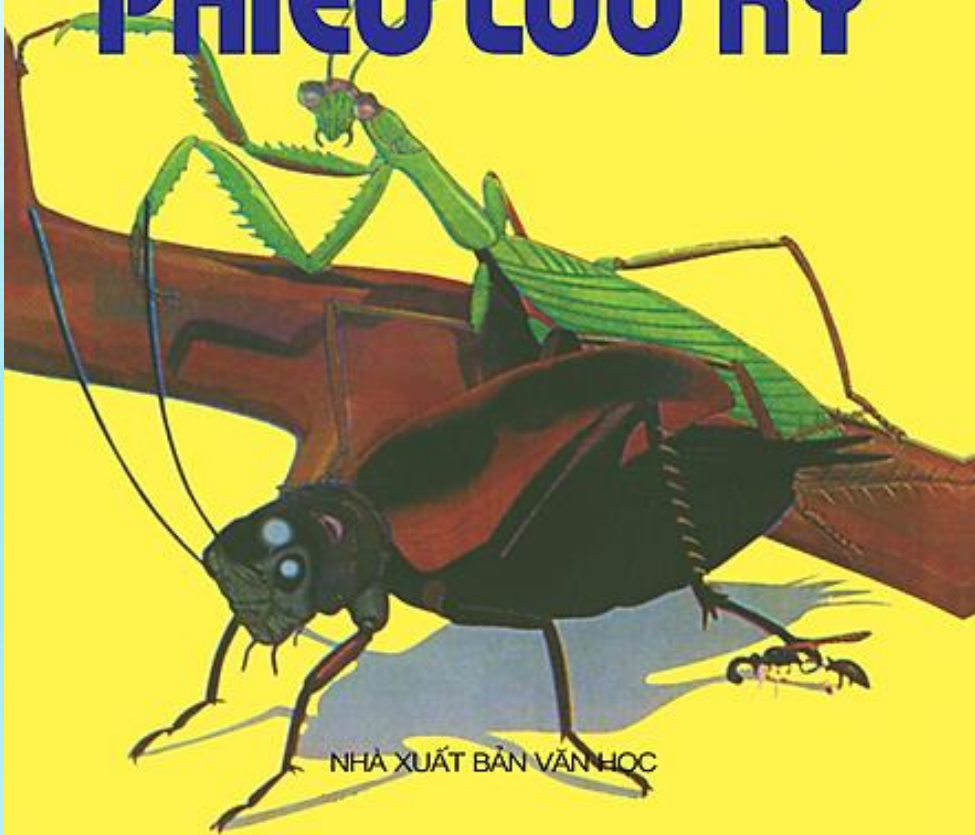
Quan hệ của Dế Mèn với bà con trong xóm:

- **Cà khịa, to tiếng...**
- **Quát chị cào cào**
- **Ghẹo anh Gọng Vó,...**

TÁC PHẨM VĂN HỌC VIỆT NAM

TÔ HOÀI DẾ MÈN PHIẾU LƯU KÝ

- Sử dụng nhiều tính từ, động từ mạnh, từ láy, biện pháp nghệ thuật nhân hoá, trí tưởng tượng phong phú.
- Dế Mèn thể hiện nhiều đặc điểm đáng khen và đáng trách.

3

Lời nói, thái độ của Dế Mèn

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2

Nhiệm vụ: Đọc phần (2) văn bản *Bài học đường đời đầu tiên* (từ *Bên hàng xóm tôi có cái hang của Dế Choắt* đến *Tôi về, không một chút bận tâm*) và thực hiện các yêu cầu sau:

1. Hoàn thiện bảng sau bằng cách điền từ, cụm từ phù hợp vào các ô ở cột bên phải.

Cách xưng hô của Dế Mèn với Dế Choắt	
Lời Dế Mèn miêu tả ngoại hình Dế Choắt	
Lời Dế Mèn nhận xét về hang ở của Dế Choắt	
Lời từ chối của Dế Mèn khi Dế Choắt mong muốn được giúp đỡ	

2. Nhận xét của em về thái độ của Dế Mèn với Dế Choắt:

.....

.....

.....

3. Đánh giá của em về nhân vật Dế Mèn qua mối quan hệ với người bạn hàng xóm – Dế Choắt:

Cách xưng hô của Dế Mèn	- Xưng hô: “ta - chú mày”
Lời Dế Mèn miêu tả ngoại hình Dế Choắt	- Như gã nghiện thuốc phiện. - Cánh ngắn cùn, râu một mẩu, mặt mũi ngẩn ngơ. - Hôi như cú mèo
Lời Dế Mèn nhận xét về hang ở của Dế Choắt	- Cầu thả, tuênh toàng
Lời từ chối của Dế Mèn khi Dế Choắt mong muốn được giúp đỡ	- Lời từ chối phũ phàng “Đào tổ nông thì cho chết”.

Dế Mèn tỏ thái độ chê bai, trịch thượng, ích kỉ, coi thường Dế Choắt.

Em có nhận xét gì về
cách miêu tả của Dế
Mèn về ngoại hình chính
mình và ngoại hình Dế
Choắt? Em rút ra cho
bản thân bài học gì?

4

Cảm xúc, suy nghĩ của Đế Mèn

PHIẾU HỌC TẬP

Câu 1: Vì sao Dế Choắt lại chết?

- A. Vì cơ thể DC vốn ốm yếu
- B. Vì DC bị tai nạn
- C. Vì DM trêu chị Cốc, chị Cốc nổi nóng và mổ chết DC để trút giận

Câu 2: Thái độ của DC trước khi chết

- A. Oán hận
- B. Không hề trách móc mà còn ân cần khuyên nhủ
- C. Im lặng

Câu 3: DC đã khuyên nhủ DM điều gì khiến DM xúc động và tỉnh ngộ?

- A. Ở đời không được ngông cuồng đại dốt sẽ chuốc vạ vào thân
- B. Ở đời phải cẩn thận khi nói năng, nếu không sớm muộn cũng mang vạ vào thân
- C. Ở đời mà có thói hung hăng bậy bạ, có óc mà không biết nghĩ sớm muộn cũng mang vạ và mình.

4. Trong cảm nhận của em, Dế Choắt là người như thế nào?(*)

.....

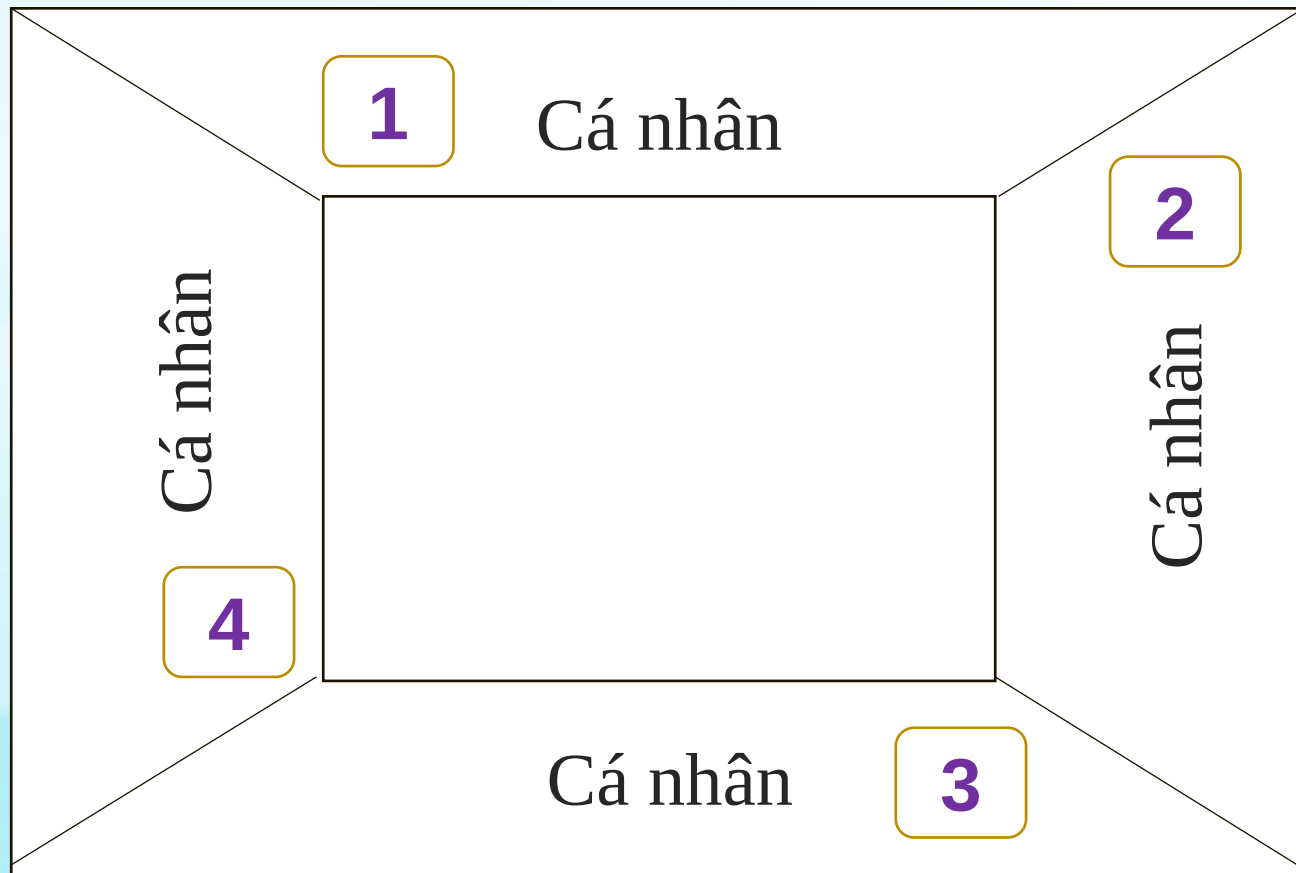

Cái chết của Đế Choắt

Nguyên nhân: Đế Mèn trêu chị Cốc, chị nổi nóng và mổ chết Đế Choắt để trút giận

Thái độ của Đế Choắt: không trách móc, ân cần khuyên nhủ → hiền lành, bao dung.

Chứng kiến cái chết của Dế Choắt, Dế Mèn đã có những cảm xúc, suy nghĩ gì? Suy nghĩ đó cho thấy sự thay đổi nào ở Dế Mèn? Em có nhận xét gì về nghệ thuật miêu tả nhân vật của Tô Hoài?

Cảm
xúc,
suy
nghĩ
của
Đế
Mèn

Sợ hãi

*“tôi cũng khiếp, nằm im thít,
hoảng hốt”*

Ân hận

*“anh mà chết là tại tôi
ngông cuồng”*

Hối lỗi

“Nào tôi đâu biết...bây giờ”

Nghệ
thuật miêu
tả tâm lí
nhân vật
sinh động,
hợp lý

5

Bài học đường đời đầu tiên

*Theo em, từ những trải
nghiệm đáng nhớ, Dế Mèn
đã rút ra được bài học gì?*

Hung hăng, hống hách lão chỉ tỏ đem thân
mà trả nợ cho những cử chỉ ngu dại của
mình thôi.

Ở đời mà có thói hung hăng bậy bạ sớm
muộn cũng mang vạ vào mình đấy.

Bài học về cách ứng xử, sống khiêm tốn,
biết tôn trọng người khác.

Bài học về tình thân ái, chan hòa

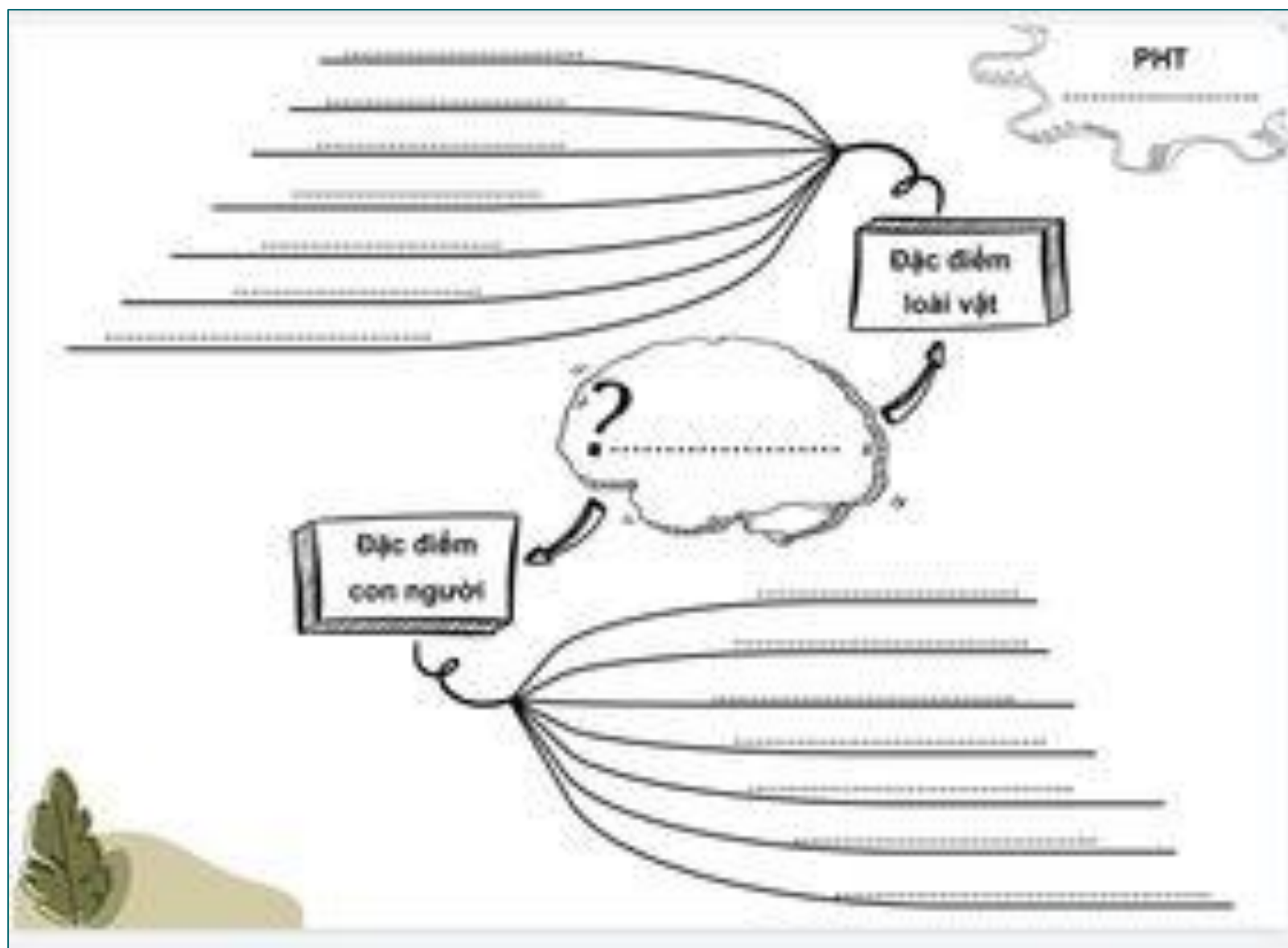

6

Đặc trưng truyện đồng thoại

7

Bài học cho bản thân

EM ĐANG LÊN
CỜ HEN ĐÂY!

DẾ CHOẮT

*Nếu có người bạn
như Dế Choắt, em sẽ
đối xử với bạn như
thế nào?*

III. TỔNG KẾT

1. Nghệ thuật:

- Kể chuyện kết hợp với miêu tả.
- Xây dựng hình tượng nhân vật Dế Mèn gần gũi với trẻ thơ, miêu tả loài vật chính xác, sinh động.
- Các phép tu từ .
- Lựa chọn ngôi kể, lời văn giàu hình ảnh, cảm xúc.
- Văn bản mang đặc điểm truyện đồng thoại.

III. TỔNG KẾT

2. Nội dung:

- Vẻ đẹp cường tráng của Dế Mèn. Dế Mèn kiêu căng, xốc nổi gây ra cái chết của Dế Choắt. Dế Mèn hối hận và rút ra bài học cho mình.
- Bài học về lối sống thân ái, chan hòa; yêu thương giúp đỡ bạn bè; cách ứng xử lễ độ, khiêm nhường; sự tự chủ; ăn năn hối lỗi trước cử chỉ sai lầm...

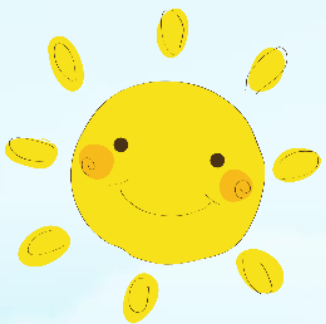

IV. LUYỆN TẬP

	Dế Mèn	Dế Choắt
Ngoại hình		
Lời nói		
Tính cách		
Cảm nhận của em về nhân vật		

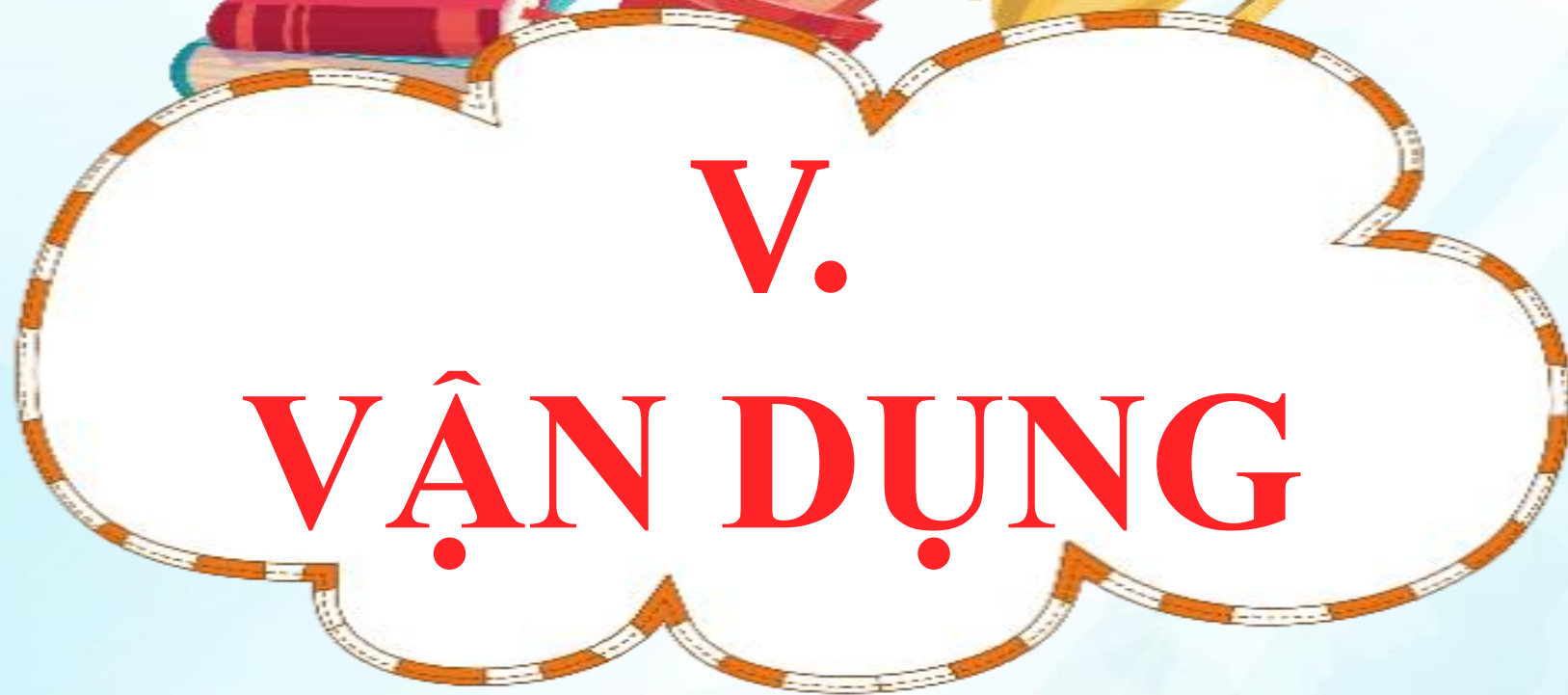
	Dế Mèn	Dế Choắt
Ngoại hình	Khoẻ mạnh, cường tráng: Đôi càng mẫm bóng, vuốt cứng, nhọn hoắt, cánh dài, râu dài uốn cong, hùng dũng,...	Ồm yếu, xấu xí, gầy gò và dài lê lêu nghêu như gã nghiện, đôi càng bè bè,...
Lời nói	Xưng ta, gọi mày	Xưng anh – em
Tính cách	Hống hách, kiêu ngạo, ngông cuồng,...	Hiền lành, nhẫn nhịn, vị tha, bao dung,...
Cảm nhận của em về nhân vật	...	...

Những điều em nắm chắc

Những điều em băn khoăn

V.

VẬN DỤNG

*Viết đoạn văn khoảng 5-7
dòng) kể lại một sự việc
trong đoạn trích Bài học
đường đời đầu tiên bằng
lời của một nhân vật do
em tự chọn.*

Thank
you!

